

Sdělení Komise o praktickém provádění režimu udržitelnosti EU pro biopaliva a biokapaliny a o pravidlech týkajících se výpočtu pro biopaliva

(2010/C 160/02)

1. REŽIM UDRŽITELNOSTI PRO BIOPALIVA A BIOKAPALINY EU

V podobě nové politiky EU v oblasti obnovitelné energie představila EU nejkomplexnější a nejmodernější závazný režim udržitelnosti svého druhu na celém světě. Bude platit pro biopaliva a biokapaliny vyrobené v EU, stejně jako pro biopaliva a biokapaliny dovážené. Kritéria udržitelnosti stanoví směrnice o obnovitelných zdrojích energie ⁽¹⁾ přijatá v roce 2009. Pro biopaliva jsou odpovídající kritéria stanovena ve směrnici o jakosti paliv ⁽²⁾.

Toto sdělení stanoví, jakým způsobem mohou členské státy a hospodářské subjekty v praxi provádět kritéria udržitelnosti a pravidla týkající se výpočtů uvedená ve směrnici o obnovitelných zdrojích energie pro biopaliva. Nemá závazný charakter. Jeho cílem je poskytnout členským státům pomoc a usnadnit shodné provádění kritérií udržitelnosti. Ke sdělení je připojeno sdělení o nepovinných režimech a standardních hodnotách a pokyny Komise pro výpočet zásob uhlíku v půdě.

1.1 Úvod k tomuto sdělení

Kritéria udržitelnosti platí pro biopaliva/biokapaliny vyrobené v EU a pro biopaliva/biokapaliny dovážené.

Členské státy musí zajistit, aby kritéria udržitelnosti byla dodržována, jestliže biopaliva/biokapaliny:

- 1) přispívají k plnění jejich cílů týkajících se obnovitelných zdrojů v rámci směrnice o obnovitelných zdrojích ⁽³⁾;

- 2) jsou používány pro účely plnění povinností využívat energii z obnovitelných zdrojů ⁽⁴⁾;

- 3) získávají finanční podporu na jejich spotřebu ⁽⁵⁾;

- 4) přispívají k plnění cíle směrnice o jakosti paliv, kterým je snížení emisí skleníkových plynů (pouze biopaliva) ⁽⁶⁾;

- 5) získávají investiční a/nebo provozní podporu v souladu s pokyny Společenství ke státní podpoře na ochranu životního prostředí (pouze biopaliva) ⁽⁷⁾;

- 6) jsou zohledňovány podle ustanovení týkajících se vozidel poháněných alternativním palivem uvedených v nařízení o emisích CO₂ z osobních automobilů (pouze ethanol „E85“) ⁽⁸⁾.

Ke sdělení jsou připojeny pokyny Komise pro výpočet zásob uhlíku v půdě ⁽⁹⁾ – závazný dokument přijatý v souladu s přílohou V bodem 10 směrnice o obnovitelných zdrojích energie – a sdělení o nepovinných režimech a standardních hodnotách ⁽¹⁰⁾.

Při odkazování na konkrétní ustanovení používá toto sdělení číslování článků směrnice o zdrojích obnovitelné energie. V tabulce je uvedeno, kde se odpovídající ustanovení týkající se biopaliv nacházejí ve směrnici o jakosti paliv. Pokud se ve sdělení odkazuje na „směrnici“, rozumí se tím směrnice o obnovitelných zdrojích energie. Pokud obsahuje směrnice o jakosti paliv příslušné ustanovení, platí odkazy stejnou měrou i pro uvedenou směrnici.

Tabulka: Článek a přílohy, na něž se odkazuje v tomto sdělení

Směrnice o obnovitelných zdrojích energie	Směrnice o jakosti paliv
Článek 2: Definice	nezahrnuto
Článek 5: Výpočet podílu energie z obnovitelných zdrojů	nezahrnuto
Článek 17: Kritéria udržitelnosti pro biopaliva a biokapaliny	Článek 7b: Kritéria udržitelnosti pro biopaliva

⁽¹⁾ Článek 17 směrnice 2009/28/ES.

⁽²⁾ Článek 7b směrnice 98/70/ES ve znění směrnice 2009/30/ES.

⁽³⁾ Čl. 17 odst. 1 písm. a). Podle významu pojmu „konečná spotřeba energie“ podle nařízení (ES) č. 1099/2008 sem patří biopaliva používaná v mezinárodní letecké dopravě (pokud jsou prodávána v členském státě), ale nikoli v mezinárodní námořní dopravě.

⁽⁴⁾ Čl. 17 odst. 1 písm. b). Jak je uvedeno v čl. 2 odst. 1 směrnice o obnovitelných zdrojích energie.

⁽⁵⁾ Ustanovení čl. 17 odst. 1 písm. c). Zpravidla součást vnitrostátního režimu podpory.

⁽⁶⁾ Článek 7a směrnice o jakosti paliv.

⁽⁷⁾ Úř. věst. C 82, 1.4.2008, s. 1.

⁽⁸⁾ Ustanovení článku 6 nařízení (ES) č. 443/2009.

⁽⁹⁾ Úř. věst. L 151, 17.6.2010, s. 19.

⁽¹⁰⁾ Viz strana 1 v tomto čísle Úředního věstníku.

Směrnice o obnovitelných zdrojích energie	Směrnice o jakosti paliv
Článek 18: Ověřování souladu s kritérii udržitelnosti pro biopaliva a biokapaliny	Článek 7c: Ověřování souladu s kritérii udržitelnosti pro biopaliva
Článek 19: Výpočet dopadu skleníkových plynů z biopaliv a biokapalin	Článek 7d: Výpočet emisí skleníkových plynů vznikajících během životního cyklu biopaliv
Článek 21: Zvláštní ustanovení týkající se energie z obnovitelných zdrojů v dopravě	nezahrnuto
Článek 24: Platforma pro transparentnost ⁽¹⁾	nezahrnuto ⁽²⁾
Příloha III: Energetický obsah paliv používaných v odvětví dopravy	nezahrnuto
Příloha V: Pravidla pro výpočet dopadů skleníkových plynů z biopaliv, biokapalin a referenčních fosilních paliv	Příloha IV: Pravidla pro výpočet emisí skleníkových plynů vznikajících během životního cyklu biopaliv

⁽¹⁾ On-line na adrese: http://ec.europa.eu/energy/renewables/transparency_platform/transparency_platform_en.htm
⁽²⁾ Pokud jsou dokumenty relevantní pro směrnici o jakosti paliv, hodlá je Komise zveřejnit rovněž na webových stránkách směrnice o jakosti paliv.

2. ROZSAH A POUŽITÍ KRITÉRIÍ UDRŽITELNOSTI

Směrnice obsahuje kritéria udržitelnosti týkající se úspor emisí skleníkových plynů ⁽¹⁾, půdy s vysokou hodnotou biologické rozmanitosti ⁽²⁾, půdy s velkou zásobou uhlíku ⁽³⁾ a zemědělských a environmentálních postupů ⁽⁴⁾. Tato kritéria udržitelnosti je nutno splnit pro účely uvedené v oddíle 1. To znamená, že kritéria neplatí pro všechna biopaliva/biokapaliny, ale pouze pro ty, na něž se tyto účely vztahují (i když v současné době se jedná o jejich naprostou většinu).

2.1 Kritéria spojená s úsporami emisí skleníkových plynů a s půdou

Členské státy musí od hospodářských subjektů vyžadovat, aby prokázaly, že u dotčených biopaliv a biokapalin byla splněna kritéria udržitelnosti spojená s úsporami emisí skleníkových plynů a s půdou ⁽⁵⁾. Hospodářské subjekty to mohou udělat třemi způsoby:

- 1) předložením údajů příslušnému vnitrostátnímu orgánu v souladu s požadavky, které členský stát stanovil („vnitrostátní systém“ – všechny členské státy musí disponovat jedním takovým systémem) ⁽⁶⁾;
- 2) použitím „nepovinného režimu“, který pro tento účel Komise uznala ⁽⁷⁾;
- 3) v souladu s podmínkami dvoustranné nebo mnohostranné dohody uzavřené Unií, které Komise pro daný účel uznala ⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ Ustanovení čl. 17 odst. 2.

⁽²⁾ Ustanovení čl. 17 odst. 3.

⁽³⁾ Ustanovení čl. 17 odst. 4 a 5.

⁽⁴⁾ Ustanovení čl. 17 odst. 6.

⁽⁵⁾ Ustanovení čl. 18 odst. 1.

⁽⁶⁾ Ustanovení čl. 18 odst. 3.

⁽⁷⁾ Ustanovení čl. 18 odst. 4 druhý pododstavec; ustanovení čl. 18 odst. 7.

⁽⁸⁾ Ustanovení čl. 18 odst. 4 první pododstavec; ustanovení čl. 18 odst. 7.

Pro prokázání splnění různých kritérií mohou být použity různé způsoby.

Členské státy musí stanovit, které hospodářské subjekty mají dotyčné informace předkládat. Většina paliv používaných v odvětví dopravy podléhá spotřební dani splatné při propuštění ke spotřebě ⁽⁹⁾. Proto je zřejmou volbou přenesení odpovědnosti za předkládání informací o biopalivech na hospodářský subjekt, který je plátcem daně. V tomto okamžiku by měly být k dispozici informace o kritériích udržitelnosti během celého dodavatelského řetězce u paliva ⁽¹⁰⁾.

U biokapalin a některých biopaliv, např. u těch, která jsou používána u skupin vozidel pro vymezené oblasti nebo v letectví, budou možná potřebná samostatná ustanovení k určení odpovědného hospodářského subjektu.

Členské státy musí od hospodářských subjektů vyžadovat, aby zajistily přiměřenou úroveň nezávislého auditu informací, které předkládají ⁽¹¹⁾. Pokud hospodářské subjekty použijí pro prokázání splnění kritérií udržitelnosti nepovinný režim nebo dvoustrannou/mnohostrannou dohodu, které byly Komisí uznány, je tento požadavek uvedeným uznáním již zajištěn. Pokud se hospodářské subjekty řídí postupem stanoveným ve vnitrostátních právních předpisech, je třeba, aby členské státy vycházely z požadavků na přiměřenou úroveň nezávislého auditu a systému hmotnostní bilance ⁽¹²⁾ uvedeného v oddíle 2.2 sdělení o nepovinných režimech a standardních hodnotách ⁽¹³⁾.

⁽⁹⁾ Srov. směrnici 2008/118/ES a směrnici 2003/96/ES.

⁽¹⁰⁾ Jedinou výjimkou by mohly být emise skleníkových plynů z distribuce paliva (pokud jsou potřebné pro výpočet skutečné hodnoty). V tomto případě by bylo vhodné použít standardní koeficient.

⁽¹¹⁾ Ustanovení čl. 18 odst. 3.

⁽¹²⁾ Ustanovení čl. 18 odst. 1.

⁽¹³⁾ Významný rozdíl spočívá v tom, že v rámci nepovinného režimu by zpravidla měl tento režim zajistit, aby byl audit u hospodářských subjektů proveden před tím, než jim bude umožněno se režimu účastnit. Ve vnitrostátních režimech není tento požadavek nutný, může postačovat, pokud hospodářské subjekty předloží žádosti *ad hoc*.

2.2 Zemědělské a environmentální požadavky a normy pro zemědělce EU ⁽¹⁾

Kritérium týkající se zemědělských a environmentálních požadavků a norem pro zemědělce EU platí pouze pro biopaliva/biokapaliny vyrobené ze surovin pocházejících z EU. Na rozdíl od jiných kritérií se směrnice ověřováním souladu u tohoto kritéria nezabývá ⁽²⁾. Dá se očekávat, že se členské státy mohou při zjišťování, zda zemědělci splňují tyto požadavky, spolehnout na své stávající kontrolní systémy ⁽³⁾. Pokud se na jejich území nacházejí zemědělci, kteří dodávají suroviny pro biopaliva/biokapaliny, ale tyto kontrolní systémy se na ně nevztahují, budou je členské státy do nich muset zahrnout.

Jestliže kontrolní systém odhalí porušení tohoto kritéria, bude muset členský stát zajistit, aby to bylo pro účely uvedené v oddíle 1 zohledněno.

2.3 Dané suroviny

Podle směrnice se „biopalivem“ rozumí kapalné nebo plynné palivo používané pro dopravu a vyráběné z biomasy. „Biokapalinou“ se rozumí kapalné palivo vyráběné z biomasy a používané pro energetické účely jiné než dopravu ⁽⁴⁾. K biokapalinám patří pouze kapalná paliva. To znamená, že kritéria udržitelnosti platí pro bioplyn užívaný pro dopravu, ale nikoli pro bioplyn užívaný k vytápění nebo k výrobě elektřiny.

I když je ve směrnici ⁽⁵⁾ uvedeno mnoho druhů biopaliv, má jejich seznam pouze usnadnit provádění směrnice a není vyčerpávající. Mezi biopaliva a biokapaliny, které mohou přispět k cílům směrnice, se dají počítat i taková, která zde nejsou uvedena.

Má se za to, že termín „biokapaliny“ zahrnuje viskózní kapaliny, jako je použitý stolní olej, živočišné tuky, palmový olej, surový tálový olej a tálový olej smola.

Pokud jde o biopaliva/biokapaliny vyrobené z odpadů a zbytků jiných než ze zemědělství, akvakultury, rybolovu a lesnictví, platí pouze kritérium udržitelnosti týkající se úspor emisí skleníkových plynů ⁽⁶⁾. Popis toho, co tvoří odpad a zbytky, je uveden v oddíle 5. Zbytky ze zemědělství, akvakultury, rybolovu a lesnictví jsou zbytky, které jsou přímo vyprodukovány odvětvím zemědělství, akvakultury, rybolovu a lesnictví. Nepatří do nich zbytky ze souvisejících průmyslových nebo zpracovatelských odvětví.

2.4 Harmonizace kritérií udržitelnosti

Kritéria udržitelnosti uvedená ve směrnici jsou na úrovni Společenství plně harmonizována a byla přijata podle článku 95 Smlouvy o ES (vnitřní trh). Členské státy proto nemohou stanovit další vlastní kritéria pro účely uvedené pod čísly (1)

⁽¹⁾ Ustanovení čl. 17 odst. 6.

⁽²⁾ Srov. čl. 18 odst. 1.

⁽³⁾ Podle článku 22 nařízení (ES) č. 73/2009.

⁽⁴⁾ Článek 2.

⁽⁵⁾ Např. v přílohách III a V.

⁽⁶⁾ Srov. čl. 17 odst. 1.

až (4) v oddíle 1 ⁽⁷⁾. To znamená, že členské státy nemohou pro uvedené účely vyloučit biopaliva/biokapaliny na základě jiných důvodů udržitelnosti než kritérií, která jsou stanovena směrnicí ⁽⁸⁾. Jestliže však jsou některá biopaliva/biokapaliny mnohem výhodnější než jiná a jejich výroba je dražší, mohou vnitrostátní režimy podpory zohlednit jejich vyšší výrobní náklady ⁽⁹⁾.

2.5 Zveřejnění informací o udržitelnosti

Členské státy obdrží od hospodářských subjektů informace o splnění kritérií udržitelnosti. Rovněž obdrží informace o zemi původu všech paliv používaných v odvětví silniční dopravy, fosilních i obnovitelných, a o místě jejich nákupu ⁽¹⁰⁾. Směrnice o obnovitelných zdrojích energie neobsahuje požadavek, aby členské státy informace zveřejňovaly, ale směrnice jim to ani nezakazuje. Komise vyzývá členské státy, které tyto informace zveřejní, aby tak učinily jednotným způsobem pro všechna paliva. Podle názoru Komise by v případě, že se členský stát rozhodne tyto informace zveřejnit, měl být zohledněn možný citlivý charakter, které mohou mít konkrétní informace pocházející z nějaké společnosti z obchodního hlediska.

Komise zveřejní v rámci platformy pro transparentnost informace o biopalivech a biokapalinách, které obdrží od členských států, v souhrnné formě ⁽¹¹⁾.

3. VÝPOČET DOPADU SKLENÍKOVÝCH PLYNŮ

Směrnice vyžaduje úsporu emisí skleníkových plynů ve výši 35 % (od ledna 2017 by se měla zvýšit na 50 % a od ledna 2018 na 60 % v zařízeních, která zahájila produkci v roce 2017 a později) ⁽¹²⁾. Směrnice obsahuje metodiku pro výpočet této úspory („skutečné hodnoty“) a rovněž „standardní hodnoty“, včetně „rozložených standardních hodnot“, kterou lze použít v některých případech pro prokázání splnění daného kritéria.

3.1 Výjimka vztahující se na zařízení, která byla v provozu ke dni 23. ledna 2008

Biopaliva/biokapaliny vyrobené v zařízeních, která byla v provozu ke dni 23. ledna 2008, nemusí splňovat kritérium týkající se úspory emisí skleníkových plynů do 1. dubna 2013 ⁽¹³⁾, takže např. zařízení na výrobu ethanolu z pšenice, v nichž je při procesu výroby používán lignit, nebo mlýny vyrábějící palmový olej bez zachycování methanu mají čas na úpravu výrobních procesů. Termín „zařízení“ zahrnuje veškerá výrobní zařízení používaná v procesu výroby. Nelze ho však

⁽⁷⁾ Pro účely uvedené pod body (5) a (6) v oddíle 1 není tato otázka relevantní.

⁽⁸⁾ Ustanovení čl. 17 odst. 8.

⁽⁹⁾ Srov. 89. a 95. bod odůvodnění směrnice o obnovitelných zdrojích energie a rovněž pokyny Společenství ke státní podpoře na ochranu životního prostředí.

⁽¹⁰⁾ Ustanovení čl. 7a odst. 1 písm. a) směrnice o jakosti paliv.

⁽¹¹⁾ Ustanovení čl. 18 odst. 3.

⁽¹²⁾ Ustanovení čl. 17 odst. 2.

⁽¹³⁾ Čl. 17 odst. 2 poslední pododstavec.

chápat tak, že zahrnuje i ta výrobní zařízení, která byla případně přidána do výrobního řetězce úmyslně jenom proto, aby bylo možno využít výjimky stanovené v tomto ustanovení. Pokud bylo v provozu nejpozději ke dni 23. ledna 2008 alespoň jedno takové výrobní zařízení používané ve výrobním řetězci, začne se kritérium týkající se 35 % úspory emisí skleníkových plynů uplatňovat až od 1. dubna 2013.

3.2 Standardní hodnoty

Ve směrnici jsou uvedeny „standardní hodnoty“, kterých mohou hospodářské subjekty využít při prokazování splnění kritéria týkajícího se úspor emisí skleníkových plynů⁽¹⁾. Příloha I tohoto sdělení přináší pokyny ohledně toho, kdy lze standardní hodnoty použít, včetně případů, kdy lze kombinovat rozložené standardní hodnoty se skutečnými hodnotami⁽²⁾.

Standardní hodnoty může Komise aktualizovat. Postup aktualizace je uveden ve sdělení o nepovinných režimech a standardních hodnotách.

Ve směrnici jsou rovněž uvedeny „typické hodnoty“ pro emise skleníkových plynů z biopaliv⁽³⁾. Tyto hodnoty nemohou použít hospodářské subjekty, ale mohou je použít členské státy ve svých zprávách o pokroku při podporování a využívání energie z obnovitelných zdrojů, které předkládají Komisi každé dva roky⁽⁴⁾.

3.3 Výpočet skutečné hodnoty

Skutečné hodnoty úspor emisí skleníkových plynů mohou být použity vždy bez ohledu na to, zda existuje standardní hodnota pro dotyčné biopalivo/biokapalinu. Pravidla pro výpočet skutečné hodnoty jsou uvedena v příloze V části C směrnice.

Do výpočtu není nutné zahrnovat údaje, které výsledek ovlivní málo nebo jej neovlivní vůbec, jako např. chemikálie používané při výrobě v malém množství⁽⁵⁾.

Pro výpočet emisí z „pěstování“ umožňuje tato metoda použít jako alternativu ke skutečným hodnotám průměrné hodnoty (pro konkrétní geografické plochy)⁽⁶⁾. To by mohlo být užitečné zejména pro vstupní suroviny, u nichž neexistuje standardní hodnota, a pro ty regiony EU, kde není pro některé vstupní hodnoty použití standardních hodnot povoleno⁽⁷⁾. Členské státy mohou vypracovat seznamy těchto průměrných hodnot; ty mohou být rovněž zahrnuty do nepovinných režimů, které se zabývají dopadem emisí skleníkových plynů⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ Příloha V.

⁽²⁾ Je třeba uvést, že při výpočtu (rozložených) standardních hodnot bylo přihlédnuto k přiřazení emisí druhotným produktům.

⁽³⁾ Příloha V.

⁽⁴⁾ Srov. čl. 22 odst. 2.

⁽⁵⁾ Je třeba uvést, že číselné údaje týkající se úspor emisí skleníkových plynů jsou zaokrouhleny na nejbližší procentní hodnotu.

⁽⁶⁾ Srov. přílohu V část C bod 6.

⁽⁷⁾ Srov. čl. 19 odst. 2 a 3.

⁽⁸⁾ Srov. čl. 18 odst. 4.

Komise hodlá v rámci své platformy pro transparentnost zveřejnit příklady výpočtů skutečných hodnot i soubor standardních hodnot spolu s vysvětlivkami; tyto příklady byly získány z datových souborů používaných pro stanovení standardních hodnot a mohly by být použity pro některé z koeficientů užívaných při výpočtu skutečných hodnot.

Další údaje o metodice výpočtu dopadu emisí skleníkových plynů jsou uvedeny v příloze II tohoto sdělení.

4. SPLNĚNÍ KRITÉRIÍ SPOJENÝCH S PŮDOU

Směrnice stanoví kategorie půdy s vysokou hodnotou biologické rozmanitosti⁽⁹⁾. Z této půdy by neměly být suroviny pro výrobu biopaliv/biokapalin odebírány.

Směrnice stanoví kategorie půdy s velkou zásobou uhlíku⁽¹⁰⁾. Jestliže půda spadala v lednu 2008 do jedné z těchto kategorií a nyní už nespadá, neměly by být z této půdy suroviny pro výrobu biopaliv/biokapalin odebírány.

U některých těchto kritérií povoluje směrnice výjimky za předpokladu, že jsou prokázány určité skutečnosti.

Pokud půda spadá do více než jedné z těchto kategorií půdy, platí všechna příslušná kritéria. Udělení výjimky podle jednoho z kritérií neznamená výjimku z ostatních platných kritérií.

4.1 Půda s vysokou hodnotou biologické rozmanitosti

Suroviny by neměly být získávány z původního lesa a jiných (původních) zalesněných ploch, z oblastí určených k účelům ochrany přírody a z vysoce biologicky rozmanitých travních porostů⁽¹¹⁾. Komise hodlá v roce 2010 stanovit kritéria a zeměpisné oblasti, aby bylo možno určit, který travní porost může být považován za vysoce biologicky rozmanitý⁽¹²⁾.

V případě jiného než původního vysoce biologicky rozmanitého travního porostu je možná výjimka, pokud se prokáže, že získávání surovin je nezbytné k uchování statusu travních porostů v dané oblasti. V případě oblastí určených k účelům ochrany přírody je možná výjimka, pokud se prokáže, že produkce surovin nezasáhla do daného účelu ochrany přírody⁽¹³⁾. Komise si je vědoma skutečnosti, že otázkou, jakým způsobem by mělo být prokazování prováděno, se v současné době zabývá CEN (Evropský výbor pro normalizaci).

⁽⁹⁾ Ustanovení čl. 17 odst. 3.

⁽¹⁰⁾ Čl. 17 odst. 4 a 5.

⁽¹¹⁾ Ustanovení čl. 17 odst. 3.

⁽¹²⁾ Dokumenty určené k veřejné konzultaci jsou k dispozici na adrese: http://ec.europa.eu/energy/renewables/consultations/2010_02_08_biodiverse_grassland_en.htm

⁽¹³⁾ Ustanovení čl. 17 odst. 3 písm. b); platí pro oba body i) i ii) tohoto ustanovení.

Ve směrnici je uveden postup, podle nějž mohou být na základě rozhodnutí Komise zohledněny nové oblasti určené k účelům ochrany přírody⁽¹⁾. V současné době nejsou uznány žádné takové oblasti. Jakmile budou přijata rozhodnutí o uznání těchto oblastí, budou příslušné informace předloženy v rámci platformy Komise pro transparentnost.

4.2 Půda s velkou zásobou uhlíku

Suroviny by neměly být získávány z mokřadů, ze souvisle zalesněných ploch, z ploch s porostem koruny tvořícím 10 až 30 % a z rašelinišť – pokud se status půdy změnil oproti jejímu statusu z ledna 2008⁽²⁾.

Pokud jsou tedy suroviny získávány z půdy, která měla status mokřadu⁽³⁾ v lednu 2008 a má jej dosud, kdy jsou suroviny získávány, není použití takovéto suroviny porušením kritéria.

Pojem „status“ odkazuje na fyzické kategorie definované ve směrnici.

I změna ve využívání půdy, která není tímto kritériem podchytena, musí být při výpočtu dopadu emisí skleníkových plynů brána do úvahy (viz příloha II).

4.2.1 Souvisle zalesněné plochy⁽⁴⁾

Před zvážením pojmu „souvisle zalesněná plocha“ je třeba si připomenout, že při výpočtu dopadu skleníkových plynů⁽⁵⁾ je nutno zohlednit každou změnu ve využívání půdy, stejně jako potenciální potřeby, na které je třeba brát ohled v rámci jiných oblastí politiky, než kterými se zabývá tato směrnice.

Pojem „souvisle zalesněná plocha“ je definován ve směrnici jako *půda o rozloze větší než 1 hektar se stromy vyššími než pět metrů a porostem koruny tvořícím více než 30 %, nebo se stromy schopnými dosáhnout těchto limitů in situ*. Nezahrnuje půdu, u níž převažuje zemědělské nebo městské použití⁽⁶⁾.

4.2.2 Plochy s porostem koruny tvořícím 10 až 30 %⁽⁷⁾

U půdy, která je podobná souvisle zalesněným plochám, ale má porost koruny tvořící 10 až 30 %, je výjimka možná, pokud je prokázáno, že dopad emisí skleníkových plynů⁽⁸⁾, včetně veškerých změn od ledna 2008 v zásobě uhlíku dotyčné oblasti,

⁽¹⁾ Ustanovení čl. 17 odst. 3 písm. b) bod ii).

⁽²⁾ Ustanovení čl. 17 odst. 4 a 5.

⁽³⁾ Čl. 17 odst. 4 písm. a).

⁽⁴⁾ Ustanovení čl. 17 odst. 4 písm. b).

⁽⁵⁾ Srov. přílohu II tohoto sdělení.

⁽⁶⁾ Půda využívaná k zemědělským účelům se v tomto kontextu vztahuje na stanoviště stromů v systémech zemědělské produkce, jako např. na ovocných plantážích nebo na plantážích plamy olejné a v zemědělsko-lesnických systémech, kde se plodiny pěstují pod stromovým porostem.

⁽⁷⁾ Čl. 17 odst. 4 písm. c).

⁽⁸⁾ Příloha V část C.

splňuje příslušný práh pro kritérium týkající se úspory emisí skleníkových plynů.

4.2.3 Rašeliniště⁽⁹⁾

U biopaliv/biokapalin vyrobených z biomasy pěstované na půdě, jejíž status byl v lednu 2008 rašeliniště, je výjimka možná, pokud je prokázáno, že:

— půda byla v lednu 2008 zcela odvodněná, nebo

— nebyla od ledna 2008 odvodněna.

To znamená, že u rašeliniště, které bylo částečně odvodněno v lednu 2008, by následné výraznější odvodnění působící na půdu, která ještě nebyla v plné míře odvodněna, bylo porušením daného kritéria.

Rašelina sama o sobě není považována za biomasu⁽¹⁰⁾.

4.3 Prokazování splnění kritérií

Prokazování splnění kritérií spojených s půdou může mít různou formu, včetně leteckých nebo družicových snímků, map, katastrálních údajů/databází⁽¹¹⁾ a průzkumů lokalit.

Prokazování může být „pozitivní“ nebo „negativní“.

Splnění kritéria týkajícího se „původního lesa“ je např. možno prokázat:

— leteckým snímkem plochy, který ukazuje, že je osázena cukrovou třtinou (pozitivní), nebo

— mapou všech původních lesů v dané oblasti, která ukazuje, že k nim tato plocha nepatří (negativní).

Kritéria se týkají statusu půdy v lednu 2008. Použití dřívějších důkazů se však nevylučuje. Pokud je např. prokázáno, že půda byla orná o něco dříve než v roce 2008, třeba v roce 2005, může to dostatečně dokazovat splnění některých nebo všech kritérií spojených s půdou.

Komise hodlá v rámci své platformy pro transparentnost zveřejnit pokyny určené hospodářským subjektům, které se budou týkat určování dotyčných kategorií půdy.

⁽⁹⁾ Ustanovení čl. 17 odst. 5.

⁽¹⁰⁾ Srov. článek 2.

⁽¹¹⁾ Např. integrovaný administrativní a kontrolní systém (IACS) pro společnou zemědělskou politiku EU.

5. PRAVIDLA TÝKAJÍCÍ SE VÝPOČTŮ PRO BIOPALIVA

5.1 Výpočty pro paliva, která částečně pocházejí z neobnovitelných zdrojů

Některá paliva sestávají z obnovitelných materiálů pouze částečně. Pro některé z nich, např. ETBE, uvádí příloha III směrnice, jaký procentní podíl paliva je obnovitelný pro účely plnění cíle ⁽¹⁾. U paliv, která nejsou uvedena v příloze III, včetně paliv vyrobených pružnými postupy, které ne vždy vedou k dodávkám se stejnou skladbou zdrojů, je možno vhodným způsobem analogicky vycházet z pravidla pro elektřinu vyrobenou v hybridních zařízeních: „přínos každého zdroje energie je třeba zohlednit na základě jeho energetického obsahu“ ⁽²⁾.

Pro účely splnění kritéria udržitelnosti týkajícího se úspor emisí skleníkových plynů musí část paliv získaná z biomasy podle předchozího odstavce splňovat příslušný práh. Pro některé, např. ETBE, uvádí směrnice standardní hodnoty.

Procentní podíly uvedené v příloze III směrnice se rovněž použijí při určování toho, zda musí být paliva obsahující biopaliva v prodejních místech označena zvláštním způsobem ⁽³⁾. Např. u benzínu obsahujícího 20 % ETBE by se zvláštní označení nevyžadovalo, protože z obnovitelných zdrojů pochází méně než 10 %.

5.2 Biopaliva, která se započítávají dvakrát

Některá biopaliva se pro účely prokázání splnění cíle 10 % podílu energie ve všech druzích dopravy v roce 2020 a pro splnění vnitrostátních povinností využívat energii z obnovitelných zdrojů započítávají dvakrát ⁽⁴⁾. Všechna ostatní

biopaliva se musí započítávat pouze jednou. Pokud se biopaliva vyrábějí pouze částečně z materiálů, které se započítávají dvakrát, použije se dvojí započtení pouze na tuto část biopaliva ⁽⁵⁾.

Mezi biopaliva, která se započítávají dvakrát, patří biopaliva vyrobená z odpadů a zbytků.

Ve směrnici samotné nejsou uvedeny definice „odpadů“ a „zbytků“. Komise je toho názoru, že tyto pojmy je třeba vykládat v souladu s cíli směrnice:

— pro dvojí započítávání: diverzifikace vstupních surovin ⁽⁶⁾,

— pro metodiku týkající se skleníkových plynů: druhotným produktům, které nebyly cílem výroby (např. sláma v případě produkce pšenice), nejsou přiřazeny žádné emise ⁽⁷⁾.

V této souvislosti se „odpadem“ rozumí jakákoli látka nebo předmět, kterých se držitel zbavuje nebo má v úmyslu se zbavit nebo se od něho požaduje, aby se jich zbavil ⁽⁸⁾. Suroviny, které byly záměrně upraveny tak, aby mohly být započítávány jako odpad (např. přidáním odpadního materiálu k materiálu, který odpadem nebyl), by neměly být pro započtení brány v úvahu.

V této souvislosti se mezi zbytky mohou řadit:

— zbytky ze zemědělství, akvakultury, rybolovu a lesnictví, a

— zbytky ze zpracování.

Zbytkem ze zpracování se rozumí látka, která není konečným produktem, jenž má být přímo vyroben v procesu výroby. Nejedná se o primární cíl výrobního procesu a proces nebyl záměrně upraven pro jeho výrobu.

Mezi zbytky patří například surový glycerin, tálový olej smola a hnůj.

⁽¹⁾ Ustanovení čl. 5 odst. 5.

⁽²⁾ Ustanovení čl. 5 odst. 3.

⁽³⁾ Ustanovení čl. 21 odst. 1.

⁽⁴⁾ Ustanovení čl. 21 odst. 2.

⁽⁵⁾ U této části se jedná o fyzický podíl („systém hmotnostní bilance“ pro kritéria udržitelnosti pro toto ustanovení neplatí).

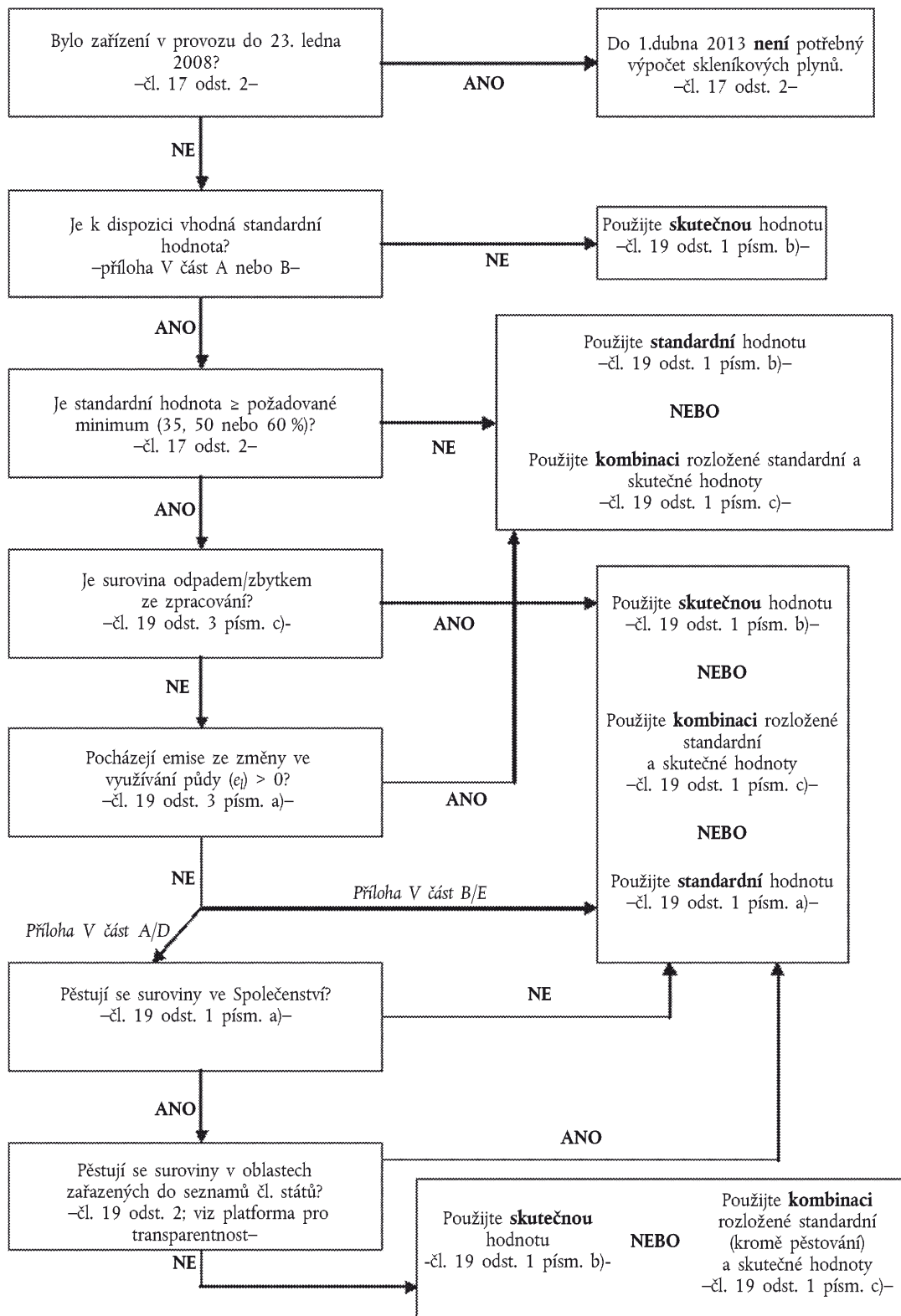
⁽⁶⁾ Srov. 89. bod odůvodnění směrnice o obnovitelných zdrojích energie.

⁽⁷⁾ Srov. přílohu V část C bod 18.

⁽⁸⁾ Včetně materiálů, které musí být staženy z trhu z důvodů zdraví nebo bezpečnosti.

PŘÍLOHA I

Metody výpočtu dopadu skleníkových plynů

PŘÍLOHA II

Metodika výpočtu dopadu skleníkových plynů: další aspekty

Úspora emisí vyvolaná nahromaděním uhlíku v půdě díky zdokonaleným zemědělským postupům (příloha V část C bod 1)

Ke „zdokonaleným zemědělským postupům“ mohou patřit např. tyto postupy:

- přechod k omezené nebo bezorebné kultivaci,
- dokonalejší střídání plodin a/nebo krycí plodiny, včetně hospodaření s posklizňovými zbytky,
- lepší využívání hnojiv nebo statkových hnojiv,
- používání půdních přídatků (např. kompostu).

Úspory emisí vyplývající z těchto zdokonalení mohou být zohledněny, pokud je prokázáno, že se v období, kdy byly dotyčné suroviny pěstovány, zvýšilo množství uhlíku v půdě, nebo pokud byly předloženy spolehlivé a ověřitelné důkazy, že se tato skutečnost dá logicky očekávat (!).

Úspory emisí, pokud jde o g CO_{2eq}/MJ, se mohou vypočítat za použití vzorce uvedeného v bodě 7 metody, přičemž se dělitel „20“ nahradí obdobím (počtem roků) pěstování dotyčných plodin.

Pěstování (bod 6)

Ke vstupním údajům/proměnným, které ovlivňují emise z pěstování surovin, budou zpravidla náležet osivo, palivo, hnojiva, pesticidy, výnos a emise N₂O z pole. V tomto případě se nezohledňuje krátký příjem oxidu uhličitého v rostlinách během koloběhu uhlíku; aby se tento aspekt vyrovnal, nezohledňují se v bodě 13 emise pocházející z použití paliva.

Metodika pro „pěstování“ umožňuje použít jako alternativu ke skutečným hodnotám průměrné hodnoty pro geografické plochy rozsahu menšího než u ploch používaných pro výpočet standardních hodnot. Standardní hodnoty byly (s jednou výjimkou) vypočteny pro celosvětovou úroveň. V EU však směrnice jejich použití omezuje. Omezení se týká oblastí klasifikovaných na úrovni 2 NUTS (²). Z toho vyplývá, že v rámci EU by se měly průměrné hodnoty používat pro oblasti NUTS 2 nebo pro ještě podrobnější úroveň. Podobná úroveň by byla logicky rovněž vhodná mimo EU.

Emise N₂O (bod 6)

Vhodným způsobem, jak zohlednit emise N₂O z půdy, je využití metodiky IPCC, včetně v ní popsanych „přímých“ a „nepřímých“ emisí N₂O (³). Hospodářské subjekty by mohly použít všechny tři úrovně IPCC. Úroveň 3, která se opírá o podrobné měření a/nebo modelování, se zdá být pro výpočet „regionálních“ hodnot pěstování (viz oddíl 3.3 tohoto sdělení) vhodnější než pro jiné výpočty skutečných hodnot.

Změny ve využívání půdy (body 7 a 10)

Pokud jde o změny ve využívání půdy, měly by být chápány jako změny pokryvu půdy mezi šesti kategoriemi půdy používanými IPCC (lesní půda, travní porosty, orná půda, mokřady, osídlená a jiná půda) plus sedmou kategorií trvalých kultur, tj. víceletých plodin, jejichž kmeny se zpravidla nesklízí každoročně, jako jsou např. rychle rostoucí dřeviny pěstované ve výmladkových plantážích nebo palma olejná (⁴). To například znamená, že změna z travního porostu na ornou půdu představuje změnu ve využívání půdy, zatímco změna z jedné plodiny (třeba kukuřice) na jinou (třeba semena řepky) nikoli. K orné půdě patří půda ležící ladem (tj. půda, která zůstává před dalším pěstováním po dobu jednoho roku nebo více let neobdělána). Změna v hospodaření, postupu zpracování půdy nebo způsobu hnojení není považována za změnu ve využívání půdy.

(¹) Tato skutečnost se dá prokázat měřeními obsahu uhlíku v půdě, např. prvním měřením před pěstováním a následnými měřeními v pravidelných intervalech několika let. Než budou k dispozici výsledky druhého měření, dalo by se v takovém případě zvýšení obsahu uhlíku v půdě odhadnout na vhodném vědeckém základě. Po druhém měření by se další měření stala základem pro určení toho, zda dochází ke zvyšování obsahu uhlíku v půdě a v jakém rozsahu.

(²) Ustanovení čl. 19 odst. 2 a 3. Tyto oblasti jsou uvedeny v příloze I nařízení (ES) č. 1059/2003. Interaktivní mapy těchto oblastí jsou k dispozici na internetové stránce: http://ec.europa.eu/eurostat/ramon/nuts/home_regions_en.html

(³) Srov. pokyny IPCC pro národní inventury skleníkových plynů z roku 2006, svazek 4, kapitola 11 http://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2006gl/pdf/4_Volume4/V4_11_Ch11_N2O&CO2.pdf

(⁴) Protože tato půda nese rysy jak orné půdy, tak lesní půdy.

V pokynech pro výpočet zásob uhlíku v půdě⁽¹⁾ je podrobně uveden způsob výpočtu. Komise hodlá zveřejnit v rámci své platformy pro transparentnost příklad výpočtu emisí vyvolaných změnami v zásobě uhlíku v důsledku změn ve využívání půdy opatřený vysvětlivkami.

Intenzita emisí z rozvodné soustavy (bod 11)

Směrnice vyžaduje, aby se v „dané oblasti“ použila průměrná intenzita emisí. V případě Evropské unie je nejlogičtější použít průměrné hodnoty z celé EU. Ve třetích zemích, ve kterých jsou sítě často méně propojeny přes hranice, by byl vhodnou volbou národní průměr.

Přidělování energie (body 17 a 18)

U spodní výhřevnosti používané při uplatňování tohoto pravidla by se mělo jednat o spodní výhřevnost celého (druhotného) produktu, nejen o výhřevnost jeho suché části. Mnohdy však v uvedeném případě, zejména u téměř suchých produktů, může být výsledek pouze přibližný.

Vzhledem k tomu, že teplo nemá spodní výhřevnost, nemohou mu být na tomto základě přiřazeny žádné emise.

Emise by neměly být přiřazovány zbytkům zemědělských plodin ani zbytkům ze zpracování, neboť jejich emise jsou až do okamžiku jejich získání považovány za nulové⁽²⁾; rovněž by neměly být emise přiřazovány odpadu. Další informace o odpadu a zbytcích jsou uvedeny v oddíle 5.2.

Přidělování by se mělo uskutečnit bezprostředně poté, co jsou v některém výrobním kroku vyrobeny druhotný produkt (látka, která by šla běžně skladovat nebo s níž by šlo obchodovat) a biopalivo/biokapalina/meziprodukt. Může se jednat o výrobní krok v zařízení, po němž následuje další návazné zpracování některého z produktů. Pokud je však návazné zpracování dotyčného (druhotného) produktu propojeno (prostřednictvím materiálové nebo energetické zpětné smyčky) s předchozí částí zpracování, je systém považován za „rafinérii“⁽³⁾ a přidělení následuje na místech, kde neprobíhá u jednotlivých produktů další návazné zpracování, které je propojeno materiálovou nebo energetickou zpětnou smyčkou s předchozí částí zpracování.

Elektrina z kombinované výroby tepla a elektřiny (KVET) (bod 16)

Obecné pravidlo týkající se rozdělování emisí uvedené v bodě 17 se netýká elektřiny z KVET, pokud se jedná o zařízení poháněné: 1) fosilními palivy; 2) bioenergií, nejde-li o druhotný produkt ze stejného procesu; nebo 3) zbytky zemědělských plodin, i když se jedná o druhotný produkt ze stejného procesu. Namísto toho se pravidlo uvedené v bodu 16 použije takto:

- Pokud KVET dodává teplo nejen do procesu k výrobě biopaliva/biokapaliny, ale rovněž pro jiné účely, měla by být velikost zařízení na kombinovanou výrobu tepla a elektřiny pro účely výpočtu fiktivně zmenšena, a to na velikost, která je nezbytná pouze pro dodávku tepla potřebného pro proces k výrobě biopaliva/biokapaliny. U zařízení na kombinovanou výrobu tepla a elektřiny by měl být přiměřeně zmenšen primární výstup elektřiny (fiktivně).
- K množství elektřiny zbylému po fiktivní úpravě a po pokrytí skutečné vnitřní energetické potřeby by měl být přiřazen kredit za snižování emisí skleníkových plynů, který by měl být odečten od emisí pocházejících ze zpracování.
- Toto k dobru připsané množství se rovná emisím vznikajícím během životního cyklu, které lze připsat výrobě stejného množství elektřiny ze stejného typu paliva v elektrárně.

Referenční fosilní palivo (bod 19)

V současnosti se má pro biopaliva použít jako referenčního fosilního paliva hodnota 83,8 g CO_{2eq}/MJ. Tato hodnota bude nahrazena „poslední skutečnou hodnotou průměrných emisí z fosilní složky benzínu a motorové nafty ve Společenství“, jakmile bude tato informace k dispozici ze zpráv předkládaných podle směrnice o jakosti paliv⁽⁴⁾.

Tato zpráva musí být předkládána každý rok, počínaje zprávou za rok 2011. Pokud ji bude možné vypočítat, zveřejní Komise novou hodnotu pro referenční fosilní palivo v rámci své platformy pro transparentnost a uvede datum, od kterého lze tuto hodnotu považovat za „známou“, a od kterého ji tudíž bude třeba použít. Komise vezme tuto poslední aktualizaci do úvahy při své příští změně typických a standardních hodnot ve směrnici.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 151, 17.6.2010, s. 19.

⁽²⁾ Pokud jsou tyto materiály používány jako vstupní surovina, začínají v okamžiku jejich získání rovněž s nulovými emisemi.

⁽³⁾ Srov. přílohu V část C bod 18 poslední pododstavec.

⁽⁴⁾ Podle článku 7a směrnice o jakosti paliv musí dodavatelé paliva nebo energie (používaných silničními vozidly) určenými členskými státy podávat určenému orgánu zprávu o: 1) celkovém objemu každého typu paliva nebo dodané energie, s udáním místa nákupu a původu; a 2) životním cyklu emisí skleníkových plynů na jednotku energie.